

Sluttrapport for gjennomføring av Landbrukets dag i Numedal 2021

SAMMENDRAG

Landbruksforvaltningen i Numedal ved kommunene; Flesberg, Rollag og Nore og Uvdal arrangerte i samarbeid med faglagene i landbruket «Landbrukets dag i Numedal 17 og 18/9 – 2021»

Fredag 17/9 – 21 ble det arrangert bondepub på Veggli Vertshus med debatt og lørdag 18/9 – 21 ble selve landbrukets dag arrangert ved Numedal Middelaldersenter i Rollag med blant annet utstillerstander, lokalmatmarked og aktiviteter for hele familien.

Arrangementet skulle i utgangspunktet arrangeres høsten 2020, men som følge av korona pandemien og de gjeldende nasjonale og regionale tiltak ble det besluttet å utsette gjennomføring av arrangementet til 2021, når det forhåpentligvis var forsvarlig å gjennomføre i forhold til gjeldende smittevernregler. I september 2021 var smittesituasjonen stabil i vårt område og det ble vurdert som forsvarlig å gjennomføre arrangementet i henhold til de gjeldende smittevernregler og nasjonale anbefalinger.

Tilbakemeldingene etter arrangementet er svært gode, og det er ønskelig å gjennomføre landbrukets dag i Numedal annethvert år fremover. Numedal Middelaldersenter i Rollag var et velegnet sted for arrangementet.

MÅLREALISERING

Målet med prosjektet var å:

- Motivere og inspirere eksisterende bønder til å tenke riktig i forhold til fremtiden
- Motivere de unge til å ville inn i yrket
- skape en felles arena for fremtidens landbruk med basis i eksisterende landbruk
- skape en felles arena for å kunne vise frem ny teknologi
- skape en arena der det blir morsomt å vise seg frem som en suksess i bygda

Etter gjennomført arrangement og tilbakemelding fra deltakere og samarbeidspartene så vurderes måloppnåelsen til å være god. Det var god deltakelse både på bondepub og selve landbrukets dag med god spredning i alder på deltakerne. Begge arrangementene ble viktige arenaer for faglig og sosialt påfyll både for de som er i næringa og for de som vil inn i yrker innenfor landbruket. Etter et år med mange begrensninger og lite fysiske møter som følge av Covid – 19 så ble arrangementene veldig godt mottatt.

Målgruppene for prosjektet var:

- Gårdbrukere og eiere av landbrukseiendommer i Nore og Uvdal, Rollag og Flesberg
- Unge personer som har odel på gård i Numedalskommunene
- Unge personer som kan tenkes å fristes inn i yrket
- Elever ved Kongsberg Vgs avd. Saggrenda
- Elever ved Buskerud Vgs.

Arrangementene traff målgruppene godt. På bondepuben var det svært mange aktive gårdbrukere og heltidsbrukere som deltok, men også noen unge som vil inn i yrker knyttet til landbruk, eiere av landbrukseiendommer, lokale veterinærer og politisk engasjerte. Kongsberg Vgs. ved avdeling Saggrenda hadde stand på landbrukets dag med blant annet demonstrasjon av hogstsimulator, hvor studieretninger innen naturbruk, jord og skog ble presentert.

TILTAKSGJENNOMFØRING

Bondepub fredag 17. september 2021

Kvelden før selve landbrukets dag ble det gjennomført bondepub på Veggli Vertshus med debatt.

Tema for debatten var «*Hvordan kan fagorganisasjonene og bondeopprøret jobbe samlet for en mer bærekraftig og framtidsrettet landbrukspolitik?*»

Vi var heldige å få med oss Tor Jacob Solberg (Talsperson fra bondeopprøret), Egil Hoen (nestleder i Norges bondelag) og Kjersti Hoff (leder i Norges bonde – og småbrukerlag) på bondepuben og de holdt en svært engasjerende og innholdsrik debatt, stødig styrt av ordfører i Rollag; Viel Jahren Heitmann som var kveldens konferansier. Virksomhetsleder for landbruksforvaltningen i Numedal Målfrid Toeneiet ønsket velkommen og Thov G. Wetterhus satt stemningen for kvelden med munnharpe innslag.

Det var fullt hus med nesten 60 deltakere, hvor en stor andel av deltakerne var aktive gårdbrukere, flere av disse heltidsbrukere, mange med følge.

Etter debatten ble landbruksprisen i Numedal for 2021 delt ut til John Bergerud.

Arbeidsgruppa for Landbrukets dag i Numedal var «jury» for landbruksprisen i Numedal 2021. Arbeidsgruppa har bestått av representanter fra lokallag for fagorganisasjonene i landbruket (bondelag, bonde – og småbrukerlag, sau – og geit avslag, produsentlaget Tine og skogeierlag) og landbruksforvaltningen i Numedal.

Vinner av landbruksprisen i Numedal 2021 John Bergerud og ordfører i Rollag Viel Jahren Heitmann.

Etter avsluttet debatt og utdeling av landbruksprisen lå det godt til rette for en fortsatt sosial kveld for bønder fra hele Numedal. Arrangementet var lukket og kun for gårdbrukere og de som er i landbruksnæringen. Det sosiale skulle være i fokus og det var derfor bare lagt opp til program den første delen av kvelden.

Begrunnelse for tildeling av landbruksprisen Numedal 2021

Landbruksprisen i Numedal 2021 går til en bonde som er en svært god ambassadør for landbruket og som har hatt landbruket og gården sin som levevei i mange år.

Bonden tok over en brattlendt og noe tungdrevet gård, og har drevet både med sau, melkeproduksjon med seterdrift og ammeku produksjonen i sin eiertid. Gården er utviklet til et mønsterbruk gjennom investering i bygninger – og driftsapparat, rydding av kulturlandskap og beiter rundt gården, samt god utnyttelse av utmarksbeitene.

Vinneren driver i dag et av de største saubrukene i Numedal, og har flott sau med svært god avdrått. Det er stort fokus på god dyrevelferd og avlsarbeid i drifta, i tillegg til sau, er det også ammeku -produksjon på gården i dag.

Årets prisvinner er svært kunnskapsrik og engasjert i alt han driver med og har ved siden av gårdsdriften med husdyr, grovfôrproduksjon og skogsdrift også hatt virke som saueklipper i mange år.

Bonden har vært og er en svært viktig inspirator og mentor for andre sauebønder og gårdbrukere i Numedal og er også godt kjent utenfor Numedal blant annet gjennom sin interesse for gjeterhund og gjeterhund trening.

Vi gratulerer John Bergerud fra Nordre Borge i Nore og Uvdal kommune som vinner av landbruksprisen i Numedal 2021

Landbrukets dag lørdag 18. september 2021

Lørdag 18/9 kl. 10 – 16 ble landbrukets dag gjennomført ved Numedal Middelaldersenter – Middelalderskogen i Rollag.

Det var 21 påmeldte utstillere, hvor 20 deltok på selve arrangementet.

Det var foretak med maskiner, utstyr, redskap og teknologi innenfor jord og skog, utdanningsaktører, fagorganisasjoner og varemottakere innenfor jord – og skogbruk. Det var lokalmatmarked og smaksprøver ved flere lokalmat produsenter i Numedal.

Rollag bygdekvinnelag og Rollhagen Restaurant solgte mat, kaffe og kaker.

Skogselskapet hadde trespikking for barn og natursti som var populær for barnefamilier og flere lokale husdyrprodusenter stilte ut husdyr på jorden i tilknytning til utstillingsområdet.

Det var lagt til rette for at arrangementet skulle være en møteplass for faglig og sosialt påfyll og som var hyggelig for hele familien.

Det var flere hundre besøkende i løpet av dagen og samtlige utstillere var fornøyde med besøk og salg på sine stander.

Oversiktsbilde landbrukets dag – Numedal Middelaldersenter. Foto: Kjell Mogen

OPPSUMMERING AV PROSJEKTARBEIDET

Arbeid med planlegging av arrangementet startet opp våren 2020 etter innvilget finansiering fra Fylkesmannen i Oslo og Viken fra fjellandbruksmidlene og Viken Fylkeskommune med midler for rekruttering og kompetanseheving i landbruket – Oslo og Viken.

Arrangementet skulle etter planen arrangeres høsten 2020, men som følge av korona pandemien og de gjeldende nasjonale og regionale tiltak ble det besluttet å utsette gjennomføring av arrangementet til vår eller høst 2021, når det forhåpentligvis var forsvarlig å gjennomføre i forhold til gjeldende smittevernregler.

Landbruksforvaltningen i Numedal v/vertskommune Nore og Uvdal har vært prosjekteier.

Landbruksforvaltningen i Numedal ble formelt etablert juni 2020, og felles kontaktutvalg for landbruket i Numedal ble etablert november 2019.

Representanter fra landbruksforvaltningen i Numedal og representanter fra produsentlaget i Numedal Tine, Nore og Uvdal sau og geit, Numedal og Sandsvær sau og geit, Nore og Uvdal bondelag, Nore og Uvdal bonde – og småbrukerlag, Numedal skogeierlag har stått for planlegging og gjennomføring av arrangementet.

Det har gjennom vår, forsommer og høst 2021 vært gjennomført mange planleggingsmøter og gruppa har fungert både som arbeids – og styringsgruppe for prosjektet. Det er lagt ned stor egeninnsats i arbeidet både med planlegging og ved gjennomføringen av selve arrangementene.

For ivaretagelse av smittevernhensyn ble det tidlig etablert dialog med kommuneoverlege for Numedal, og alle råd og anbefalinger ble fulgt med utarbeidelse av smittevernplan, besøksregistrering og tiltak med vasking av bord, håndsprit mv.

I forbindelse med utstilling av dyr ble det etablert dialog med Mattilsynet for ivaretagelse av regelverk knyttet til dyrehelse og fremvisning av dyr. Alle utstillere leverte egenerklæring ved fremvisning av dyr.

Tilbakemeldingene etter arrangementet er svært gode, og det er ønskelig å gjennomføre landbrukets dag i Numedal annethvert år fremover. Numedal Middelaldersenter i Rollag var et velegnet sted for arrangementet.

BILDER

Lokalmat -
produsenter

Utstilte
husdyr

Markeds plass

Aktiviteter knyttet til skog

Maskin -
utstillere

